

Francesc, “Nino” Buscató, el noi de Pineda

Homenatjat a la seva població amb tot el bàsquet català, d'ahir i d'avui, acompanyant-te'l, recorda la seva trajectòria agraït i emocionat.

És una de les llegendes del nostre esport, un dels homes mítics del bàsquet català, espanyol i europeu. Un jugador que ha mogut a més d'una generació de basquetbolistes a admirar-lo, un jugador que tots els aficionats varen fer seu i que arribaren a desplaçar-se quilòmetres i quilòmetres per veure'l jugar.

Senzill, extravertit, solidari, amic, és un home entranyable i permanentment agraït, gens donat, però, a reconeixements públics malgrat alguns dels quals no ha tingut més remei que acceptar. Als 15 anys ja era titular en el primer equip del Pineda, als 19 va arribar al Barça, va ser internacional i participà en l'XIè Campionat d'Europa a Istanbul. Del Barça a l'Aïsmalibar de Montcada i al cap de quatre anys al Joventut de Badalona, entitat on va marcar una època personal i on és sempre un referent.

Va participar en 3 Olimpíades, 5 Pre-Olímpics, 1 Mundial i 7 Europeus, i va ser un dels artífex de l'èxit més gran de la seva generació, el Sots-campionat d'Europa assolit per la Selecció Espanyola a Barcelona 73, any en que va decidir retirar-se havent estat 222 vegades internacional per Espanya, en set ocasions en la selecció Europea i cinc vegades en l'equip ideal europeu, i va estar en totes les Seleccions Catalanes que es varen convocar en aquelles èpoques. Premi “Fair-Play” de la FIBA, ha

estat molts anys seleccionador-entrenador de l'equip nacional masculí de Catalunya, professor de l'INEF durant 30 anys, comentarista de ràdio, ha estat i és una persona que deixa petja i ha fet i fa història. Per aquesta trajectòria tan excepcional ha rebut múltiples distincions, la última el passat 18 de març en que Pineda va posar el seu nom al Pavelló Municipal, motiu pel qual s'arreglegaren a l'entorn del “Nino” quasi 3000 persones, en un pavelló ple a vessar on es barrejaren amics, antics companys, veïns, gent de bàsquet d'arreu de Catalunya, tots amb la il·lusió de retre-li un homenatge ple d'admiració i estima.

Tota aquesta trajectòria és prou coneguda, però escoltar al propi protagonista explicar els seus records més vius, els seus sentiments i creences,

amb detalls personals molt concrets, agafa una dimensió molt més gran en oferir-nos una visió diferent del personatge.

En Francesc Buscató és persona que guarda record i reconeixement per les persones que l'han format, pels que l'han ajudat, pels que li han ofert suport i estima. La narració d'algunes peripècies de la seva vida esportiva és plena de reconeixent, respecte i admiració per a totes les persones que el van ajudar, "els companys és el més important", i ens demana que ho deixem ben clar.

Va néixer a Pineda al 1940 i de menut va anar a les Escoles Nacionals de les quals recorda els bons mestres que hi havia, especialment un de Burgos i els senyors Cutillé i Pijoan, de qui tota la joventut de Pineda de l'època en guarda un extraordinari record per la petja que varen deixar i que tenen molt a veure en la formació d'aquells nois com a persones.

Explica la gran afició a l'esport de tota la canalla, a causa de la gran quantitat d'hores lliures abans de dinar i després de classe, i com sempre hi havia pilotes. Pilotes pel futbol al pati i a la tarda pilotes per un camp de bàsquet proper.

"En la meva infantesa em passava les hores fent esport, de qualsevol manera. Bàsicament futbol i bàsquet. Tots fèiem de tot. L'esport ens cridava de forma natural i dels 10 fins els 14 anys, en que l'escola era obligatòria, l'obsessió era fer esport i representar l'escola del poble. En aquella època hi havia una cosa fonamental que vull remarcar, hi havia els campionats escolars comarcals que anaven de Malgrat fins a Arenys. Hi havia una competició que feien entre les escoles cada dissabte i ens reuníem en la població més gran, en aquella època Calella que tenia grans instal·lacions. Allà cada dissabte anàvem a competir en quatre esports: futbol, bàsquet, pilota a mà i atletisme. Hi havia una gran competitivitat entre les escoles i les poblacions, una cosa extraordinària, les escoles vibraven, els dilluns no es parlava d'altra cosa que dels campionats del dissabte. A més els que no hi

participaven venien a veure'ns i l'ambient era fabulós. Entrenàvem dos dies a la setmana, a dos quarts de set del matí perquè l'entrenador entrava a treballar a les 8, i llavors nosaltres ens dutxàvem anàvem a esmorzar a casa i cap a escola. I entre nosaltres hi havia qui feia de tot, era el meu cas, participava en totes les proves, tenia condicions".

En Nino havia nascut per l'esport. Tenia qualitat per fer bé qualsevol d'ells, i especialment el futbol i el bàsquet. Diu que a futbol jugava tan bé que podia haver jugat a un equip de nivell destacat. Però un fet fortuït el va decantar pel basquetbol, esport pel qual també tenia un do especial. *"És que havia fet moltes, moltes hores de bàsquet al carrer".*

Un dia jugant a futbol es va fer un aparatós trauc al cap, amb la sang corresponent i la mare va dir-li que aquell esport no li interessava pas. No es va preocupar, el bàsquet li agradava molt i va començar a fer encara més hores que mai a la pista: tirar i tirar. La pista estava en el centre d'un bloc de cases i els veïns controlaven qui hi anava. A la nit també. En haver-hi nois de les cases que jugaven i malgrat estava tancat els hi permetien passar entre les cases aixecant una reixa i un veí els hi tirava la pilota dins el camp. Així va passar-hi hores i més hores. *"Fou una generació molt maca perquè tothom, grans i joves col·laboraven en tot. I vull recordar les famílies, la dels Portet, en Lluís que va ser jugador, entrenador i President del Pineda, la del Francesc Pou d'una gran nissaga de jugadors de Pineda, l'Alejandro Bazaga,... eren les famílies que vivien al costat de la pista i no els importava que els molestéssim, i cal que els hi agraïm la seva ajuda perquè van facilitar que una generació de joves tressim endavan el bàsquet a la població".*

Un dia els de l'UD Pineda (Quico Martínez) li van dir per jugar amb ells i malgrat tenia 15 anys el volien pel 1r equip. Era "el nen" però encistellava i encistellava i es trobava molt bé, *"els grans de l'equip em van acollir i ajudar, va ser una generació que va fer possible que el Pineda anés amunt i jo era el nen. Teníem un bon equip, varem guanyar el Barça i el*

“Els entrenadors són importants però per a mi ho és més trobar companys que t’ajudin, que et donin la mà i jo en vaig tenir la sort de trobar-ne en tots els equips on vaig jugar”

Joventut. Vaig fer 28 punts al Barça i 38 al Joventut, 38 punts d’aquella època eh!”.

“Jo en aquells primers anys no havia après massa de bàsquet, però havia trepitjat aquella pista cents i cents de vegades. Coneixia inclús les esquerdes del terra i segons sobre quina d’elles em posava, podia fer cistella sense mirar, i aviat va córrer la veu que a Pineda hi havia un nano que ho ficava tot. No havia après a jugar, però si hores i hores tirant i tirant, centenars de vegades.”

“Qui em va ensenyar i fer comprendre el bàsquet fou en Kucharski. A la seva manera, però jo vaig creure en el que ell defensava. Els entrenadors són importants però per a mi ho és més trobar companys que t’ajudin, que et donin la mà i jo en vaig tenir la sort de trobar-ne en tots els equips on vaig jugar. Així en arribar al Barça, amb 17 anys, jo era un nen, venia d’un poble i era al Barça, el Barça, amb el que imposava el nom i la samarreta, i jo volia encaixar en l’equip. Arribo hi em trobo un equip que s’està rejuvenint però que conserva algun veterà, com en Joanet Canals, de gran pes específic en el grup, un home amb unes qualitats humanes excepcionals i també com a jugador, i dins el camp sempre va creure en mi, a més em va com apadrinar i quan havíem de viatjar em portava a casa seva a dormir. Em tenia una estima especial. Hi havia un gran equip, en Bonareu, l’Alfonso i en José Luís Martínez i amb Joan varem jugar molts minuts junts i m’ajudà a créixer com a jugador i com a persona, i

jo era molt feliç jugant al seu costat. Vull remarcar la importància pels joves de trobar una persona com en Joan Canals que confia en tu.

Això mateix em va passar a l’Aismalibar amb en Santiago Navarro, del Prat, una persona i un jugador excepcional i molt intel·ligent. Si en Kucharski era a la banqueta al camp hi havia en Navarro. Va ser qui em va fer entendre que el que ens ensenyava en Kuchi era bo. Em deia: “m’has d’entendre com jugo perquè en treuràs profit”. I era veritat, ell era un jugador que creava joc pels altres i ho va fer molt amb mi, i em va anar formant com a jugador.

A l’Aismalibar hi vaig passar quatre anys molt bons, érem els que millor bàsquet fèiem de tot Espanya. No varem guanyar gaires coses perquè érem baixets i tots del país, sense americans, en Navarro, els germans Riera, en Paco Garcia, en Guillen...”.

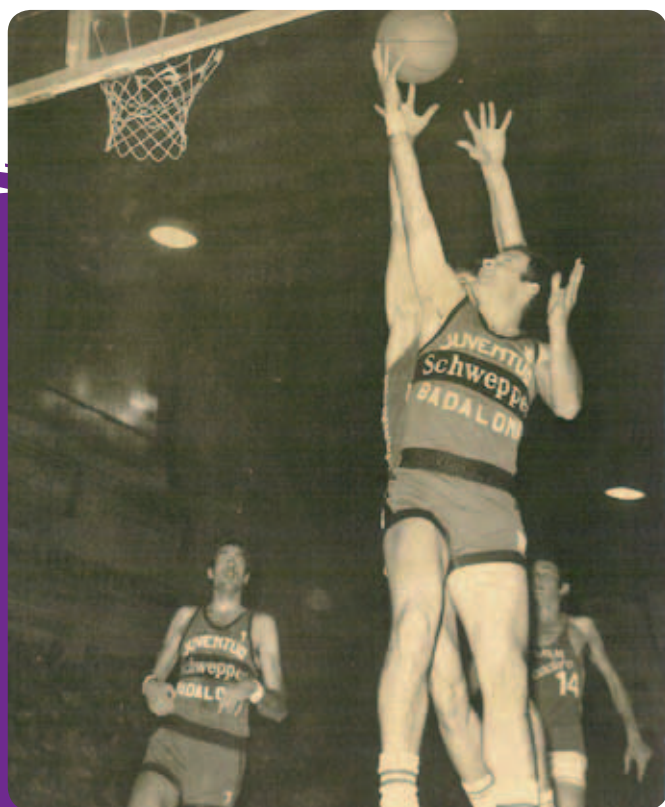
En Nino parla i explica sobre els seus orígens, enfilant record rere record i en tota la seva exposició manifesta continuadament el reconeixement i agraïment enorme cap els companys que es va anar trobant, sense tenir en compte que ell fou una figura extraordinària del nostre esport i ha estat exemple

de joc i actitud per a molts joves jugadors de les dècades dels 60 als 80. Relatar tot el que explica és impossible, però cal seguir deixant constància de les seves paraules, enormement interessants.

Quan l'Aismalibar deixa l'equip de lliga nacional, per decisió dels seus dirigents en disconformitat per l'incompliment d'un acord dels clubs catalans envers el nombre d'estrangers a disposar, me'n vaig amb en Kuchi, cap el Joventut de la mà d'en Dani Fernández, i tornem a la mateixa història: els companys. Hi havia certa expectació perquè a la Peña hi havia en Lluís i deien si ens entendríem i tindríem problemes, i tot el contrari, en Lluís, excepcional en tot, cadascú fèiem la nostra feina i ens varem complementar molt bé, a més com equip teníem una força increïble, jugàvem molt bé. Varem ser l'únic equip d'Europa que posàvem el poderós Madrid i els seus americans contra les cordes.

I torno al de sempre, els companys. Recordo que a Grècia, i enriu-te'n d'ara, llavors la gent es passejava al voltant del camp insultant i dient coses tot el partit, doncs en una ocasió em donaren un cop de puny a l'estomac, l'àrbitre res, i tota la banqueta de

la Peña, amb aquell ambient, es va aixecar i rodejar el qui ho havia fet. Vull dir que ens apreciàvem i ens defensàvem, i aquest ambient d'amistat, d'equip, va fer possible que juguéssim tan i tan bé, que inclús varem guanyar la lliga espanyola del 67, al Madrid. Per això quan parlo d'aquells temps i aquells companys no puc més que destacar la importància del grup, els companys, la unió.

"Com pot ser que quatre canyes escardades jugueu tan bé", ens dèiem i el secret era allò.

Aquesta mateixa situació em vaig trobar quan arribo a la Selecció Espanyola. Hi vaig també espantat, tant que només obria la boca quan em preguntaven que volia de postres, "logurt!" deia jo i res més. Allà hi trobo en Brunet, llavors la màxima figura, i em crida i penso "Oh, en Bruno, que voldrà, que em renyarà", i tornem-hi. "Nano, tu seu al meu costat. No creguis a ningú, només a mi. Quan jugués mireu, passem la bola i jo ja te la tornaré perquè tu la fiquis". Ostras, que la gran estrella de l'equip et digués això em va impressionar. I així va ser, en Bruno sempre em va ajudar.

Explico aquestes històries per fer veure com n'és d'important trobar persones que t'ajudin, com el companyerisme, en bàsquet i crec que en qualsevol esport d'equip, és vital pel bon funcionament del grup, per la creació del joc. Jo era un noi de 18 anys que només sabia tirar i aquestes ajudes que he explicat em varen fer créixer com a jugador i com a persona, perquè varen creure en mi i em varen acollir.

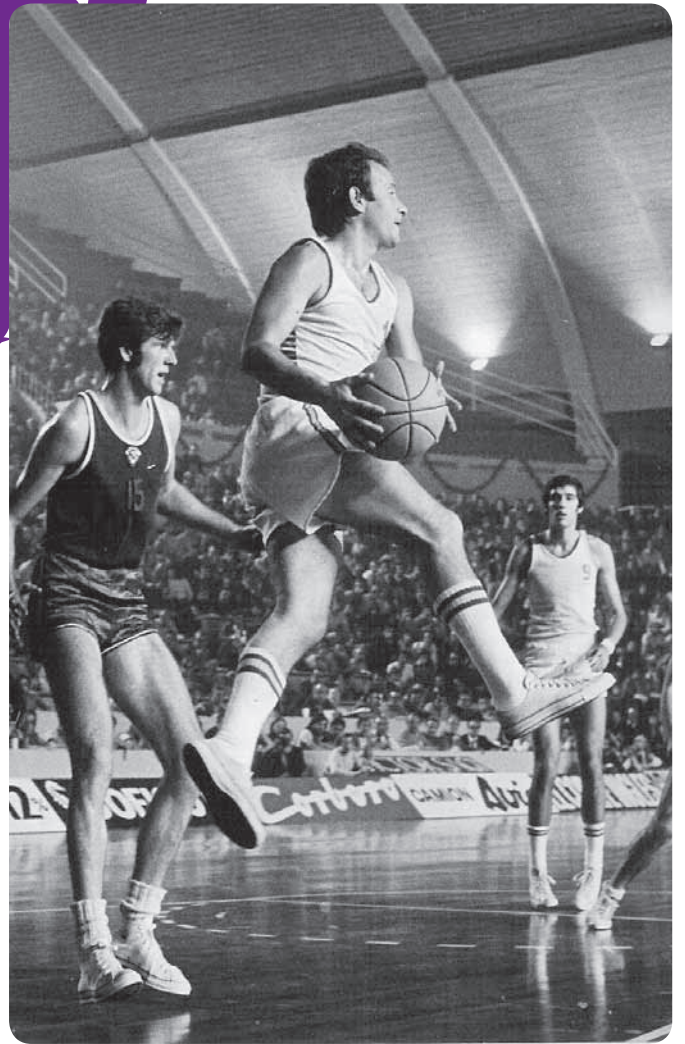
També ens interessa la seva faceta com a entrenador. Ja al Pineda, als 20 anys, va entrenar als joves, ajudant a formar una generació que va continuar el gran nivell de joc durant uns anys i després essent encara jugador del Joventut entrena el Júnior : *"Tenia un gran equip, amb en Josep M. Margall, Filbà, Ametller, Mulà, Delgado...un equip on m'ajudava l'Antoni Molina que portava els partits perquè jo havia de jugar. Varem quedar uns quants anys campions d'Espanya.*

Quan va acabar de jugar, al 73, en Kuchi li proposa seguir amb ell com ajudant a La Peña, però

Entra a l'INEF com a professor de basquetbol i allà hi està 30 anys, impartint coneixements i saviesa de bàsquet i de la vida

les coses no van funcionar bé i quan acomiaden l'entrenador ell va plegar, i en Dani Fernández també. Considera aquest succés una nota molt trista.

Al cap d'un temps, el Barça el crida per fer-se càrrec del Júnior i com el que li agrada és entrenar gent jove, no ho dubte. Troba un bon equip, amb en Rafa Vecina *"un jugador extraordinari, molt intel·ligent, llàstima de la lesió tan greu, hagués fet coses molt grans"* en Joan Pagés, en Miquel Tarin,... El Barça cedeix en Tarin a l'Hospitalet per veure la seva evolució i el Nino va allà d'entrenador per seguir el procés, però li toca fer de tot, entrenador, fisio, mentor, de tot, i no li agrada i com en Tarin no va a més, ho deixa.

Durant un temps es dedica a conèixer bàsquet i *"investigar"*, fins que entra a l'INEF com a professor de basquetbol i allà hi està 30 anys, impartint coneixements i saviesa de bàsquet i de la vida. No es pot oblidar la seva dedicació radiofònica des de fa molta anys també. *"és una distracció, m'agrada, trobo companys, em permet i m'obliga a seguir el bàsquet d'avui, m'està molt bé"*.

Té setanta anys i explica com si en tingués dos-cents per saviesa i quinze per entusiasme. Parla amb fervor i passió del seu esport, dels seus amics, d'aquells que l'ajudaren, d'aquells que l'estimen i estima, alguns potser ni els coneix, però sap que existeixen .

Només resta que dir-li, gràcies, per l'estona de conversa inoblidable, però sobre tot gràcies per ser com ets, Francesc "Nino" Buscató Durlan.

Conversa de dinar amb en Nino Buscató

Compartir taula i conversa amb en Nino és entrar en un món diferent. Explica veritats, evidentment les seves veritats, però que al final es redueixen a una sola. No parlem de títols, ni partits, ni clubs, ni viatges, ni anècdotes, no es parla de tot allò que rodeja un esportista que ha arribat al cim i que actualment, al cap de 38 anys d'haver-se retirat i a punt de complir-ne 71, és respectat, admirat i estimat, ja sigui pels companys de la seva generació, com pels aficionats i pel fills d'aquests que n'han sentit explicar com jugava i com era.

El Nino parla, parla amb passió, amb coneixement i amb absolut convenciment. Un escolta embadalit i mentre ho fa va recordant veure'l córrer al contraatac, volar cap a cistella, aixecar-se majestuós i encistellar sempre, sempre, des d'allà lluny, lluny, en unes imatges que venen i van mentre l'exposició del Nino sobre els seus orígens i experiències condueix a la seva veritat, que resulta que és una veritat universal de molts homes i dones de bona arrel, la veritat dels que creuen en els altres i han après a distingir els que fan el bé dels que no el fan.

El Nino parla de la bona gent, dels que faciliten la feina als demés, als companys, als joves. Parla dels grans que ajuden als joves a créixer en fer-hi confiança. Parla dels qui donen perquè creuen en l'altre. Parla de la seva Pineda, dels mestres que al marge ensenyar exercien mestratge de vida, vetllaven la ment i l'esperit per orientar el coneixement valuós de fer el camí de la vida de forma correcta. Parla de les famílies que facilitaven la pràctica de l'esport malgrat les molèsties que això els hi causava. Parla de la companyonia, de l'humilitat dels més consagrats davant la vàlua dels joves emergents i com els ajuden, com valoraven l'honestedat i l'esforç. Parla de la sapiència que es rep de qui la té i així fent el camí pas a pas, treballant dia a dia, s'arriba a ser savi.

Té setanta anys i explica com si en tingués dos-cents per saviesa i quinze per entusiasme. Parla amb fervor

i passió del seu esport, dels seus amics, d'aquells que l'ajudaren, d'aquells que l'estimen i estima, alguns potser ni els coneix, però sap que existeixen .

En Nino Buscató és un ídol de la meua joventut, l'he conegut a la maduresa i avui he descobert que al marge haver estat un enorme jugador, possiblement el millor del nostre esport en tots els temps a casa nostra, i ser una gran persona, un home bo, és també un savi, un savi que no sap que ho és, i aquesta descoberta m'ha produït una immensa alegria interior, per ell i per mi, perquè el meu ídol ja és quelcom més.

En Nino posseeix una saviesa fonda i antiga, la que mou als homes més grans, perquè la seva veritat es redueix a saber que el ser bona persona, l'amistat, el donar-se als altres, és una força imparabile que mou totes les coses que paguen la pena.

Ha parlat de la vida i de bàsquet, tot en ú, i el que escolta creu que el que fa el Nino no és més que donar esperança. Déu n'hi dó.

Al final, al cafè, la conversa canvia i el bàsquet d'avui és el tema, i també descobreixo que és un expert en el bàsquet europeu d'ara, com coneix els joves jugadors d'arreu, i els analitza, els valora, els situa, i apareix un home de bàsquet clarivident i coneixedor i m'adono que el meu mite d'ahir ha agafat una dimensió nova, la de la persona que és avui, savi i actual.